Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklēsiastikē Istoria

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

LXX. Quomodo funus Constantinopoli depositum sit à Constantio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

Visual Library

εἰς μακρὸν δ' ἠξίουν, μὴ καίσαρας. ἐντεῦθεν δ' ἤδη τοὺς ἅπαντας χρηματίζειν Αὐγούστους. ὃν δὴ καὶ μέγιστον τῆς ἀνωτάτω βασιλείας γίγνοιτ' ἂν σύμβολον. οἱ μὲν οὖν ταῦτ' ἔπραττον, τὰς οἰκείας ψήφους τε καὶ φωνὰς διὰ γραφῆς ἀλλήλοις διαγγέλλοντες· ὑπὸ μίαν τε καιροῦ ῥοπὴν τοῖς ἁπανταχοῦ πᾶσιν ἐγνωρίζετο ἡ τῶν στρατοπέδων συμφωνία.

Κεφ. ΞΘ'.

Ῥώμης ἐπὶ Κωνσταντίνῳ πένθος, καὶ διὰ τῶν εἰκόνων τιμὴ μετὰ θάνατον.

B Οἱ δὲ τὴν βασιλίδα πόλιν οἰκοῦντες, αὐτῇ συγκλήτῳ καὶ δήμῳ Ῥωμαίων, ὡς τὴν βασιλέως ἐπέγνωσαν τελευτήν, δεινὴν καὶ πάσης συμφορᾶς ἐπέκεινα τὴν ἀκοὴν θέμενοι, πένθος ἄσχετον ἐποιοῦντο· λουτρὰ δὴ ἀπεκλείετο καὶ ἀγοραί, πάνδημοί τε θέαι, καὶ πάνθ' ὅσ' ἐπὶ ῥαστώνῃ βίου τοῖς εὐθυμουμένοις πράττειν ἔθος ἦν. κατηφεῖς δ' οἱ πάλαι τρυφηλοί, τὰς προόδους ἐποιοῦντο· ὁμοῦ θ' οἱ πάντες τὸν μακάριον ἀνευφήμουν. τὸν θεοφιλῆ. τὸν ὡς ἀληθῶς τῆς βασιλείας ἐπάξιον· καὶ οὐ ταῦτα βοαῖς ἐφώνουν μόνον. εἰς ἔργα δὲ χωροῦντες, C εἰκόνος ἀναθήμασιν οἷά περ ζῶντα καὶ τεθνηκότα αὐτὸν ἐτίμων. οὐρανοῦ μὲν σχῆμα διατυπώσαντες ἐν χρωμάτων γραφῇ. ὑπὲρ ἁψίδων οὐρανίων ἐν αἰθερίῳ διατριβῇ διαναπαυόμενον αὐτὸν τῇ γραφῇ παραδιδόντες· τοὺς δ' αὐτοῦ παῖδας καὶ τούτους μόνους καὶ οὐδ' ἄλλους, αὐτοκράτορας καὶ Σεβαστοὺς ἀνεκάλουν· βοαῖς τ' ἐχρῶντο ἱκετηρίοις, τὸ σκῆνος τοῦ σφῶν βασιλέως παρ' αὐτοῖς κομίζοντες, καὶ τῇ βασιλίδι πόλει κατατίθεσθαι ποτνιώμενοι.

D

Κεφ. Ο'.

Κατάθεσις τοῦ σκηνώματος ὑπὸ Κωνσταντίου παιδὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἀλλὰ καὶ οἵδε ταύτῃ τὸν παρὰ Θεῷ τιμώμενον ἐκόσμουν· ὁ δὲ τῶν παίδων δεύτερος τῷ τοῦ πατρὸς ἐπιστὰς σκήνει, τῇ πόλει τοῦτο προσεκόμιζεν, αὐτὸς ἐξάρχων τῆς ἐκκομιδῆς· ἡγεῖτο δὲ κατὰ στίφος τὰ στρατιωτικὰ τάγματα. εἵπετό τε πλῆθος μυρίανδρος. λογχοφόροι τε καὶ ὁπλῖται τὸ βασιλέως περιεῖπον σῶμα. ὡς δ' ἐπὶ τὸν τῶν ἀποστόλων τοῦ σωτῆρος

A cipem habituros. Nec multo poſt, eoſdem non Cæſares appellari voluerunt, ſed Auguſtos; quod nomen ſummi imperii velut quoddam inſigne eſt. Et exercitus quidem ſuffragia ſua atque acclamationes ſibi mutuò per literas ſignificarunt: & unanimis legionum conſenſus, uno eodemque temporis momento cunctis ubicumque agentibus innotuit.

CAPUT LXIX.

Roma luctus ob mortem Conſtantini, & imagines ei decretæ.

AT in urbe regia, Senatus Populuſque Romanus comperta Imperatoris morte, graviſſimum hunc nuntiũ & quavis calamitate acerbiorem rati, nullum luctui modum fecere. Quippe balnea & fora rerum venalium clauſa: publica item ſpectacula, & quæcumque alia vitæ oblectamenta homines in otio degentes conſectari ſolent, remota. Et qui prius deliciis diffluxerant, mæſti tunc per vias incedebant. Omnes Imperatorem beatum; Deo carum, & prorſus Imperio digniſſimum prædicabant. Neque hæc voce tantum nudâ declarabant: ſed imaginibus dedicatis mortuum perinde ac ſuperſtitem honorabant. In quibus cum cœli ſimilitudinem expreſſiſſent in tabula, ipſum ſupra cæleſtes fornices, in æthereo domicilio requieſcentem pinxere. Quinetiam ipſi liberos ejus, Imperatores atque Auguſtos ſolos ſine cujuſquam alterius conſortio nuncupabant: magniſque clamoribus poſtulabant, ut Imperatoris ſui funus apud ſe haberent, & in regia urbe deponerent.

CAPUT LXX.

Quomodo funus Conſtantinopoli depoſitum ſit à Conſtantio.

HUnc principi à Deo honorato, etiã Romani honorẽ exhibuerunt. At ſecund⁹ ex filiis ad patris funus cum advenifſet, in urbem patri cognominẽ illud devexit, ipſe exequias præcedens. Præibant per catervas & agmina diſpoſiti numeri militares. Ponè ſequebatur innumerabilis hominũ multitudo. Haſtati verò & ſcutarii ipſum Imperatoris corpus medii cingebant. Poſtquam ad

Apoſtolorum Servatoris noſtri Eccleſiam perventum eſt, arcam illic depoſuerunt. Hunc in modum novus Imperator Conſtantius, tum adventu ſuo, tum reliquis officiis patri honorem exhibẽs, juſta ut par erat perſolvit.

A νεὼν παρῆσαν, ἐνταυθοῖ τὴν λάρνακα διανέπαυον. καὶ βασιλεὺς μὲν νέος Κωνστάντιος ταύτῃ κοσμῶν τὸν πατέρα, τῇ τε παρουσίᾳ, καὶ τοῖς εἰς αὐτὸν καθήκουσι, τὰ τῆς πρεπούσης ὁσίας ἀπεπλήρου.

CAPUT LXXI.

Miſſa in Apoſtolorum Martyrio celebrata in exequiis Conſtantini.

VBi verò ille cum militarib⁹ numeris abceſſit, miniſtri Dei cum turbis & tota fidelium plebe, in medium prodiere, & divini cultus cæremonias precationibus peregerunt. Ac beatus quidẽ princeps alto in ſuggeſtu jacens, laudibus tum celebrabatur. Innumerabilis autem populus una cum ſacerdotibus Dei, non ſine gemitu ac lacrymis, pro Imperatoris anima preces offerebant Deo; gratiſſimum pio Principi officium exhibentes. Porro in hoc etiam Deus prolixam erga famulum ſuum benevolentiam declaravit: quippe qui cariſſimis ac germanis ejus filiis paterni Imperii ſucceſſionẽ tribuerit; & quod maximè ambierat, locum juxta Apoſtolorum memoriam ei conceſſerit; ut ſcilicet beatiſſimæ illi⁹ animæ tabernaculũ Apoſtolici nominis atque honoris conſortio frueretur; & populo Dei in Eccleſia ſociaretur; diviniſque ceremoniis ac myſtico ſacrificio, & ſanctarum precum communione potiri mereretur: ipſe verò etiam poſt mortem Imperium retinens, quaſi redivivus univerſum orbem gubernans, Victor Maximus Auguſtus, ſuo adhuc nomine Rempublicam regeret.

Κεφ. ΟΑ'.

Σύναξις ἐν τῷ καλουμένῳ μαρτυρίῳ τῶν Ἀποστόλων ἐπὶ τῇ Κωνσταντίνου τελευτῇ.

ΕΠεὶ δ' ὑπεχώρει σὺν τοῖς στρατιωτικοῖς τάγμασι, μέσοι δὴ παρῆσαν οἱ τοῦ Θεοῦ B λειτουργοί, σὺν αὐτοῖς πλήθεσι, πανδήμῳ τε θεοσεβείας λαῷ. τά τε τῆς ἐνθέου λατρείας δι' εὐχῶν ἀνεπλήρουν. ἔνθα δὴ ὁ μὲν μακάριος ἀνακείμενος ἐφ' ὑψηλῆς κρηπῖδος ἐδοξάζετο, λαὸς δὲ παμπληθὴς σὺν τοῖς τῷ Θεῷ ἱερωμένοις, οὐ δακρύων ἐκτὸς, σὺν κλαυθμῷ δὲ πλείονι, τὰς εὐχὰς ὑπὲρ τῆς βασιλέως ψυχῆς ἀπεδίδοσαν τῷ Θεῷ, τὰ καταθύμια τῷ θεοφιλεῖ πληροῦντες· καὶ τούτῳ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν αὐτοῦ θεράποντα εὐμένειαν ἐνδειξαμένου. ὅτι δὴ καὶ [μετὰ] τέλος αὐτοῦ τοῖς ἀγαπητοῖς καὶ γνησίοις υἱοῖς διαδόχοις τὴν βασιλείαν ἐδωρεῖτο. καὶ τὰ C σπουδασθέντα αὐτῷ σὺν τῇ τῶν ἀποστόλων κατηξιοῦτο μνήμῃ, τὸ τῆς τρισμακαρίας ψυχῆς σκῆνος, τῷ τῶν ἀποστόλων προσρήματι συνδοξαζόμενον, καὶ τῷ τοῦ Θεοῦ λαῷ συναγελαζόμενον, θεσμῶν τε θείων καὶ μυστικῆς λειτουργίας ἀξιούμενον, καὶ κοινωνίας ὁσίων ἀπολαῦον εὐχῶν· αὐτὸς δὲ τῆς βασιλείας [καὶ] μετὰ θάνατον ἐπειλημμένος, ὥσπερ οὖν ἐξ ἀναβιώσεως τὴν σύμπασαν ἀρχὴν διοικῶν, νικητὴς Μέγιστος. Σεβαστὸς αὐτῷ προσρήματι τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας κρατεῖ.

CAPUT LXXII.

De Phœnice ave.

D

NOn quẽadmodum avis illa Aegyptia; quæ cum ejus generis unica ſit, ſuper aromatum cumulo emori dicitur, ſeipſam quaſi victimam immolans: moxque ex ipſis favillis renaſci, & pennis in altum ſubvecta, eadem qua prius ſpecie cerni: ſed potius exemplo Servatoris ſui; qui inſtar tritici ſati, ex uno ſemine in multa ſeſe diffundens, ope ac benedictione Dei ſpicam protulit, & univerſum terrarum orbem fructibus ſuis implevit. Ad hunc modum beatiſ-

Κεφ. ΟΒ'.

Περὶ Φοίνικος ὄρνεως.

ΟΥ κατὰ τὸν Αἰγύπτιον ὄρνιν, ὃν δὴ φασὶ μονογενῆ ὄντα τὴν φύσιν, θνήσκειν μὲν ἐπ' ἀρωμάτων, αὐτὸν αὑτῷ τὴν τελευτὴν θυηπολήσαντα. ἀναβιώσκειν δ' ἐξ αὐτῆς σποδιᾶς, καὶ ἀναπτάντα τοιοῦτον οἷος καὶ πρότερον ἦν φῦναι, κατὰ δὲ τὸν αὐτοῦ σωτῆρα. ὃς τῷ τοῦ πυροῦ σπέρματι παραπλησίως ἀνθ' ἑνὸς πολυπλασιαζόμενος, σὺν εὐλογίᾳ Θεοῦ παρεῖχε τὸν στάχυν, καὶ τὴν σύμπασαν οἰκουμένην τῶν αὐτοῦ κατενέπιμπλα καρπῶν· τούτῳ οὖν ἐμφερῶς ὁ τρισ-